

Změny území obce

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Formy změn území obce	3
3. Technické dopracování změn území obcí v ISKN a ISÚI.....	5
3.1. Sloučení obcí	5
3.2. Připojení obce	5
3.3. Vznik nové obce oddělením	6
3.4. Změna hranic obcí	6
4. Související právní předpisy.....	8

Seznam zkratk a pojmů použitých dokumentu:

Pojem/zkratka	Vysvětlení
ČÚZK	Český úřad zeměměřický a katastrální
DCU	definiční čára ulice
HKU	polygon hranice katastrálního území v ISKN
ISKN	Informační systém katastru nemovitostí
ISÚI	Informační systém územní identifikace
MF	Ministerstvo financí
MV	Ministerstvo vnitra
NZ	návrh změny
ORP	obec s rozšířenou působností
POÚ	obec s pověřeným obecním úřadem
RÚIAN	Základní registr územní identifikace, adres a nemovitostí
VÚSC	vyšší územní samosprávný celek

1. ÚVOD

Předkládaný dokument je věnován technickému zpracování změn území obce v ISÚI a ISKN.

Podle § 43 zákona č. 111/2009, o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o základních registrech“), identifikační údaje, údaje o vazbách na ostatní územní prvky a lokalizační údaje o území obce zapisuje správce registru územní identifikace v případech:

- a) sloučení nebo připojení obcí na základě sdělení Ministerstva vnitra,
- b) změny názvu obce na základě sdělení Ministerstva vnitra,
- c) rozdělení obcí na základě opisu rozhodnutí krajského úřadu,
- d) změny lokalizačních údajů bezprostředně po jejich zápisu do katastru nemovitostí,
- e) změny statusu obce na základě sdělení Kanceláře Poslanecké sněmovny,
- f) udělení nebo změně znaku nebo vlajky obce na základě sdělení Kanceláře Poslanecké sněmovny.

Pokud dochází v rámci prvních tří výše vyjmenovaných případech (a-c) ke změnám v podřazených územních prvcích nebo územně evidenčních jednotkách, zapisuje správce registru územní identifikace i tyto změny a nabývají platnosti ve stejný den, ve který nabudou platnosti změny nadřazeného územního prvku nebo územně evidenční jednotky; změny podřazených územních prvků a územně evidenčních jednotek musí být součástí podkladů předaných Ministerstvem vnitra nebo krajským úřadem (odst. 2 § 43 zákona o základních registrech).

RÚIAN umožňuje automatizovaně promítat změny hranic území obce, do průběhu hranic všech nadřazených územních celků (územních prvků RÚIAN).

2. FORMY ZMĚN ÚZEMÍ OBCE

Podle § 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů a tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.

Území obce je vymezeno hranicí jednoho nebo více souvislých katastrálních území (odst. 1 § 1a zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů).

Otázkami území obce a jeho změn se zabývá DÍL 3 zákona o obcích. Konkrétně rozlišuje případy:

- g) sloučení obcí, kdy sloučením obcí se rozumí taková změna území obce, v rámci níž dochází ke spojení dvou nebo více obcí v obec vzniklou jejich sloučením,
- h) připojení obce (obcí) k jiné obci, kterou se rozumí taková změna území obce, v rámci níž se jedna obec stane součástí obce druhé, se kterou sousedí, přičemž první z nich zanikne,
- i) vznik nové obce oddělením,

- j) změny hranic obcí, při nichž nedochází ke sloučení obcí, připojení obce nebo vzniku nové obce oddělením. Tyto změny mohou probíhat v rozsahu celého nebo části katastrálního území (katastrálních území), resp. skupiny parcel.

Konkrétní postupy při změnách území obcí jsou přehledně popsány v metodické pomůcce Ministerstva vnitra, do jehož věcné působnosti daná problematika spadá. Dokument „Území obce, postupy a důsledky jeho změn“ je umístěn na <http://www.mvcr.cz/clanek/odbor-verejne-spravy-a-egovernmentu.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>.

Při změně území obcí je potřeba rozlišovat, zda při ní dochází ke změně v rozsahu celé obce nebo pouze její části.

V případě, že se jedná o změnu v rozsahu celé obce, vyžádá si taková změna novelu (novely) souvisejících právních předpisů. Dle charakteru změny se může jednat o změnu:

- vyhlášky č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhlášky č. 564/2002 Sb., o stanovení území okresů České republiky a území obvodů hlavního města Prahy, ve znění pozdějších předpisů,
- přijetí zákona o změnách hranic krajů (dle čl. 2 Ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, lze hranice vyšších územních samosprávných celků lze měnit pouze zákonem).

Výše uvedené právní předpisy spadají do gesce Ministerstva vnitra.

Zjednodušený postup pro změny hranic obcí, při nichž nedochází ke změně v rozsahu celé obce, upravuje § 26 zákona o obcích. Takové změny území obcí se uskutečňují na základě dohody zúčastněných obcí po projednání s příslušným katastrálním úřadem. Toto ustanovení nevylučuje, aby došlo k přesunu pozemkové parcely nebo katastrálního území z jedné obce do jiné na základě dohody obcí i v případě, kdy zúčastněné obce náležejí do dvou různých krajů. Zákon o změně hranic krajů by bylo nutné použít pouze v případě přesunu celé obce z jednoho samosprávného kraje do druhého.

V minulosti již bylo podle uvedeného právního výkladu postupováno. Jako příklad lze uvést „Dohodu o uvedení do souladu krajské hranice mezi k.ú. Písnice a k.ú. Boskovice u Zlatníků“, která byla vyvolána stavbou dálničního okruhu Prahy v roce 2009. Dohoda o změně hranic byla uzavřena na základě § 12 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 26 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů a řešila změnu katastrální hranice a tím i vyvolanou změnu hranice vyššího územního samosprávného celku Hlavního města Prahy a obce Zlatníky-Hodkovice ze Středočeského kraje.

3. TECHNICKÉ DOPRACOVÁNÍ ZMĚN ÚZEMÍ OBCÍ V ISKN A ISÚI

3.1. Sloučení obcí

Sloučením obcí A a B vzniká nová obec C. Na základě popisu dohody o sloučení, jejíž součástí je výčet katastrálních území obce po sloučení:

- ČÚZK v ISÚI zruší obě obce (A, B), všechna katastrální území a části obce přejdou do nové obce C. ČÚZK přidělí nové obci nový kód, zadává definiční bod obce,
- pokud by sloučením obcí došlo k duplicitě názvu ulice v rámci nové obce, zastupitelstvo obce musí rozhodnout o přejmenování jedné z ulic. K přejmenování ulice dochází až zápisem do RÚIAN. Po rozhodnutí o přejmenování obec provede změnu v ISÚI (detailní postup je uveden v dokumentaci ČÚZK www.cuzk.cz/GenerujSoubor.ashx?NAZEV=10-ZALOZENI2). Pokud je ulice územně spojitá, je třeba ulice sloučit, zrušit DCU a převázat adresní místa na „novou“ ulici. Novou DCU zapisuje do ISÚI ČÚZK na základě údajů o DCU, které mu sdělí obec bezodkladně po svém rozhodnutí o změně průběhu ulice (§ 9 vyhlášky č. 359/2011 Sb.),
- následně záleží na dalších okolnostech, např. zda zůstanou zachovány části obce. Se sloučením obcí může dojít k přečíslování stavebních objektů atd.

3.2. Připojení obce

Jedná se o obdobný případ jako v případě sloučení obcí s tím, že v případě připojení obce nevzniká nová obec. Na základě popisu dohody o připojení, jejíž součástí je výčet katastrálních území obce po připojení:

- ČÚZK v ISÚI zruší obec, která se připojuje. U katastrálního (katastrálních) území a u části (částí) obce se změní vazba na obec. Dále zkontroluje, případně upraví polohu definičního bodu obce.
- pokud by připojením obce došlo k duplicitě názvu ulice v rámci nové obce, zastupitelstvo obce musí rozhodnout o přejmenování jedné z ulic. K přejmenování ulice dochází až zápisem do RÚIAN. Po rozhodnutí o přejmenování obec provede změnu v ISÚI (detailní postup je uveden v dokumentaci ČÚZK www.cuzk.cz/GenerujSoubor.ashx?NAZEV=10-ZALOZENI2). Pokud je ulice územně spojitá, je třeba ulice sloučit, tj. jednu ulici zrušit vč. DCU, upravit DCU u druhé a převázat adresní místa na tuto ulici. Údaje o DCU sdělí obec ČÚZK bezodkladně po svém rozhodnutí o změně průběhu ulice (§ 9 vyhlášky č. 359/2011 Sb.),
- následně záleží na dalších okolnostech, např. zda zůstanou zachovány části obce. S připojením může dojít k přečíslování stavebních objektů.

3.3. Vznik nové obce oddělením

Na základě rozhodnutí krajského úřadu o oddělení, které mj. obsahuje vymezení území nově vznikající obce po oddělení části obce výčtem jejich katastrálních území včetně příslušných mapových podkladů:

- ČÚZK v ISÚI založí novou obec, zadá její definiční bod a přidělí obci kód. U dotčeného katastrálního (dotčených katastrálních) území a u části (částí) obce se změní vazba na obec. Pokud je na území nové obce uliční síť, dodá nová obec na ČÚZK seznam těchto ulic (§ 9 vyhlášky č. 359/2011 Sb.). Pokud tak neučiní, ČÚZK obec vyzve, aby sdělila seznam ulic, které budou ležet na území nové obce.
- pokud by se oddělení dotklo také územně spojitě ulice (rozdělením jedné ulice vznikají nové dvě). V „nové obci“ vzniká „nová ulice“, kterou je třeba obcí zavést v ISÚI. Současně bude třeba převázat AM na ulici s novým kódem. Nové DCU zapisuje ČÚZK na základě údajů o DCU, které mu sdělí obce bezodkladně po svém rozhodnutí o změně průběhu ulice (§ 9 vyhlášky č. 359/2011 Sb.).

3.4. Změna hranic obcí

Změny hranic obcí, při nichž nedochází ke sloučení obcí, připojení obce nebo vzniku nové obce oddělením, se uskutečňují na základě dohody zúčastněných obcí po projednání s příslušným katastrálním úřadem. Katastrální úřad s příslušnými obcemi projedná, jakým způsobem bude provedeno trvalé označení nové hranice obce, dále její zaměření a vyhotovení geometrického plánu pro provedení změny hranice katastrálního území a hranice obce v katastru v případě, kdy její průběh nelze v terénu ztotožnit s průběhem hranice parcely zobrazené v katastrální mapě.

3.4.1 Změna hranic obcí v rozsahu jednoho nebo více katastrálních území:

- ČÚZK zapíše do ISÚI změnu příslušnosti katastrálního území do obce (případně změnu příslušnosti části obce do obce),
- obec zapíše do ISÚI změnu vazby stavebních objektů na část obce (Upozornění: neprobíhá zrušení starých a založení nových stavebních objektů a adresních míst!),
- pokud se mění příslušnost ulic do obce či jejich průběh, dodají obce na ČÚZK seznam dotčených ulic, resp. jejich definiční čáry (§ 9 vyhlášky č. 359/2011 Sb.) Pokud tak neučiní, ČÚZK k tomu obce vyzve.

3.4.2 Změna hranic obcí v rozsahu části katastrálního území (skupiny parcel):

- katastrální úřad provede v ISKN změnu hranice obce a s ní související hranice katastrálního území,
- obec zapíše do ISÚI změnu vazby stavebních objektů na část obce (Upozornění: neprobíhá zrušení starých a založení nových stavebních objektů a adresních míst!),

- pokud se mění příslušnost ulic do obce či jejich průběh, dodají obce na ČÚZK seznam dotčených ulic, resp. jejich definiční čáry (§ 9 vyhlášky č. 359/2011 Sb.). Pokud tak neučiní, ČÚZK k tomu obce vyzve.

Změna území obcí má vliv na změnu hranic nadřazených územních prvků. Jejich změny se v ISÚI promítají automaticky.

4. SOUVISEJÍCÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY

- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů;
- Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 387/2004 Sb., o změnách hranic krajů a o změně zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, a zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění zákona č. 387/2004 Sb.;
- Vyhláška č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů;
- Vyhláška č. 564/2002 Sb., o stanovení území okresů České republiky a území obvodů hlavního města Prahy, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 359/1992 Sb., o zeměměřických a katastrálních orgánech, ve znění pozdějších předpisů;
- Vyhláška č. 326/2000 Sb., o způsobu označování ulic a ostatních veřejných prostranství názvy, o způsobu použití a umístění čísel k označení budov, o náležitostech ohlášení o přečíslování budov a postupu a oznamování přidělení čísel a dokladech potřebných k přidělení čísel, ve znění pozdějších předpisů;
- Vyhláška č. 26/2007 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů (katastrální vyhláška), ve znění vyhlášky č. 164/2009 Sb.;
- Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů;
- Vyhláška č. 359/2011 Sb., o základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí.